

UPA 2015/7-2

22. april 2015

Tillie Martinussen

2015-mi Aningaasanut Inatsissamut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

(Aappassaaneerana)

Demokraatini iluarisimaarparput innuttaasut qineqqusaarnerup nalaani akisussaassusilimmik aningaasatigut ingerlatseqqusillutik inassuteqarnerat Naalakkersuisut tusaasimammassuk sulilu pingaarnerusoq, malitseqartitsimammassuk. Tamanna nuannerpoq siunnersuutip aappassaaneerani oqimaaqatigiisitsisoqalereersoq takusinnaagatsigu.

Ingerlatsineq - Sanaartorneq aamma taarsigassarsiarititat (DAU) balancia pitsanngorteriarneqarsimavoq 245 mio. koruunit missaanni aamma Ingerlatsinerup aamma Sanaartornerup balancia (DA) pitsanngorteriarneqarsimavoq 50 % -nik. Ajunngitsumik ingerlavugut. Ukiup affaa sinnilaarlugu ingerlareersorlu M/S Grønland Toqup Iterlassuanut kivinngitsoorpoq paarlattuanilli imaq ikkarloqaqisoq ornipparput, umiarsuarmili pikkorissumik ilisimasortaqluta aqut eqqortoq atuallapparput. Tamanna aalajangiusimasariaqarparput.

Sipaartussat pisariaqarput aamma Demokraatini Naalakkersuisut ataatsimoortillugit nersualaarusuppagut sipaarutissanik 50 millioner koruuninik nassaarsimammata. Uangutsinnut pingaaruteqarpoq sipaarutit taama annertutigisut - aamma amerlanerusinnaasut - aalajangiusimanissaat. Tassa imaappoq partiit arlaasa sipaarutissatut siunnersuutigineqartut ajorippatigit, taava allanik sipaarutissanik qaqitsisoqartariaqassaaq. Taamaattoqanngippat asuli tusaqqusaartoqassaaq qunusoqarlunilu. Demokraatini ullormi siullermiilli sulissutigisimavarput takornariartitsinerup sipaarfigineqannginnissaa, takornariaqarneq isigigatsigu Kalaallit Nunaata ineriartornerani atatitsisutut.

Suli sorsuutingaarput Visit Greenland-imut aningaasaliissutigineqartartut peerneqannginnissai, kiisalu kontomi pingaarnermi 64.10.17-mi "Nunami suliffinnut takornariartitsinermullu ineriartortitsinermut tapiissutit" sipaarutissatut siunnersuutigineqaraluartut 1,6 millioner

koruunit unitsiinnarneqartut 2015-mut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuut akuerineqartinnagu. Demokraatini isumaqarpugut Visit Greenland - 2012-mili suliffiusimasoq suliarylugu Kalaallit Nunaanni takornariaqarnermik ineriartortitsinissaq - imaannaanngitsumik sulilluartoq Kalaallit Nunaat nunani allani ilisarisimaneqalersinniarlugu kiisalu nunaqavissut takornariartitsinermik suliallit ikiorluarai imminut akilersinnaasunik niueruteqarniarneranni, nunanit allani aningaasat pissarsiat atorlugit.

Inuussutissarsiut taamaasilluni nunanik allaniik aningaasanik isaatitsivoq inuussutiginaqit "tapiissutaareersut". Suleruluttut nammineersinnaasut inuit takornarianik qimussiussisarput, qamuterallannik angallassisarput, takornariat unnuiffissaqarnissaat isumagisarpaat, sanalukkanik suliartaarput aamma ilungersorlutik kalaallit kulturiat pinngortitarsuarlu avataaneersunut ilisaritittarpaat.

Iisimasatsitut kangitsinni nunarujussuarmik eqqissisimatitamik peqarpugut aamma nunarsuaq soqutiginnippoq Kalaallit Nunaani susoqarneranut silaannaap kissakkiartornerata qeqqaniimmat, aatsitassarsiornermut tunngatillugu nuna kinguarsimasuummat, inooriaaserput pinngortitaq qanillugu peqataanilli nutaaliaasumik. Nittartakkami greenland.com-imi, Visit Greenlandip ingerlataani, alakkarterisarnerit tamakku takuneqarsinnaapput. Nittartagaq 2013-mi pilersinneqarneraniilli ilusaata imaatalu kusanarneri pissutigalugit nunarsuarmioqatitsinniit pingasunik akissarsitinneqarnikuuvoq, sivisuumillu qaammatit tamaasa 50.000-nit alakkarneqartarsimalluni. Torrallaaneruvoq aamma qularutissaanngilaq Kalaallit Nunaata nunarsuup assinganiiginnarnissaanut qulakkeerinneqataasoq.

Tikisitsisarnikkut atortut ineriartortittuarnerisigut - tassa akunnittarfiit, angalatitsisartut aamma kiffartuussinerup qaffasissusaa kiisalu angallannikkut timmisartunillu suluusalinnut ilaanermi akit unammillersinnaanerisigut taamatullu takornariartaassuarni akitsuutip unammillersinnaaneratigut, takornariat amerlanerusut tikerartinneqarsinnaapput taamaaliornikkullu Kalaallit Nunaat ineriartortillugu. Takornariaq avataaneersoq tikikkaangat avataaniik aningaasanik pissarsisarpuq. Aningaasarlioruttorfitsinni pisariaqartilluinnarparput

Demokraatini aamma malugaarput tusagassiutinut tapiissutip millisinnginnissaata sorsuutiginera suli ingerlammat. Demokratiimi sukat pingaarnarpaat ilagaat eqiigasunik arlaannaannullu atanngitsunik tusagassiuteqarnissaq, pissaanermik tigumminnittunik nakkutilliislinnaasunik aamma politikerit aalajangiinerinik apuussisartussat, oqaatsit innuttaasut tamarmik paasisinnaasaat atorlugit.

Demokraatinut pingaarnarpaaranut ilaavoq arlaannulluunniit qilersorsimanngitsunik tusagassiuteqarnissaq aamma tusagassiutit politikerinut qinnuloortannginnissaasa qularnaarnissaat taamatullu tapiissutini arsaarneqarnissaminnik ersisassanngitsut isornartorsiuigunik. Aamma uangutsinnut pingaarluinnaqqissaarpoq tusagassiutinut tapiissummik pisassammata ilumoorlutik nutaarsiassalerisartut sulisoqartut tusagassiortunik ilinniarsimasunik inuiaqatigiinnullu ikiuuttut nutaanik pikkorissunik ilinniartitsinermikkut ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulisussanik atorfinitsitsisarnermikkut. Iluarisimaarparput tamanna piviusunngortussanngortoq Aningaasanut Inatsisissap aappassaaneernerani.

Naggataatigut oqaatigerusupparput sipaarniarneq imaannaanngitsuummat. Pinngitsoortissinnaanngilarput immikkoortut ilaannik eqquissammata. Kisiannili sipaarutissanik nassaareerutta partiit arlaliulluta isumaqatigiissutigisinnaagutsigu inuussutissarsiutit isaatitsissutaasinnaasut siuarsarneqassasut, taava alloriagaatsiassagaluarput.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut mianersoqqissaarluta piviusut oqaatigisariaqartartarpagut. Tamatta nalunngilarput sipaartariaqarluta aamma aningaasanik amerlanerusunik nassaartariaqarluta. Oqqassutigisinnaavarput kisianni maani Inimi ullumi issiasugut suliassaraarput, naalakkersuisuusarsimasut Inatsisartullu siornatigut sipaaqqusillutik aalajangiisarsimanerisa malitseqartinnissaat, Landskarsi imaarutilermat. Taamaattumik uangut suliassaraarput iluarsartuussinerit imaannaanngitsut piviusunngortinnissaat, naatsorsuinerimmi eqqortittariaqakkatta tunuatungaaniipput inuit.

Sulisinnaasut sulisariaqarput, suliffiit pilersinneqarsinnaasut tamarmik pilersinneqartariaqarput aamma ilinniakkat suulluunniit ingerlanneqartariaqarput. Pisariunngilaq aammali pisariuvoq.

Taamatut oqaaseqarluta 2015-mut Aningaasanut Inatsisissaq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiititaliaanut ingerlateqqipparput.